

lijks bedijkt was en waarop toen nog slechts spaarzaam bebouwing voorkwam.¹⁾ Dan zou echter de Rotte waarvan *hier* sprake is, de oostelijke tak zijn. En deze tak is m.i. óók de Rotte uit het handvest van 1340, waarvan de plaatsbepaling tot dusver nagenoeg in het duister ligt. Fruin²⁾ meende er eerst te komen door het verzetten van een komma, maar ik geloof niet, dat de daarmee verkregen uitkomst hem nog volkomen bevredigd zal hebben, nadat hij zijn aanvankelijk oordeel omtrent den ouderdom van Rotterdam herzien had (blz. 466). Neemt men nu aan dat de Rotte, waarvan in dit handvest sprake is, de oostelijke uitloop was, dan wordt de situatie, hoewel niet wiskundig bewijsbaar, dan toch begrijpelijk.

Het nieuw gebied der *vrijheid* van de stad *begint* dan waar het ambacht van Cralingen *eindigt*, strekt zich westwaarts uit zoover het ambacht van Rotterdam gaat, ook noordwaarts zoover, d.i. van de Merwe tot Weena; loopt uit dit noordelijkste punt af naar de Vaart, d.w.z. de vaart van Cralingen waar immers ook het uitgangspunt was, gaat dan over de Rotte (die oostelijke Rotte) „dwars aen” het ambacht van Cralingen (het punt waar de oostelijke Rotte en de Vaart op de scheiding van Cralingen in de Merwe liepen) en strekt buiten den dijk 50 Roeden de rivier in „overdwars aan onsen nieuwen landt ende dat daerbinnen.”

Zoo geïnterpreteerd geeft het handvest van 1340 de aanduiding van de noordelijke en de oostelijke grens der stad,

1) Verclaringe 1334. – „Dat Nieulant heeft ghehuerd Jan Govertszoen te X jaren daer die jaer van XXXIIII teerste jaer of is, in deser manieren hi zal al die bruucware hebben binnensdyx van dat mijn here toebehoert ende hi zelt zelve bediken na zire oirbaer op zijns zelves cost ende hi zal zinen rechten tienden gheven denghenen die hi van rechte toe behoerd”.

2) De paragraaf uit het grafelijk handvest van 7 Juni 1340, welke bedoelt de omtrek van het nieuwe stedelijk gebied vast te leggen, luidt aldus: „Van Gilles Ambacht van Kralingen, streckende Westwaarts, alsoo verre als onse Ambacht gaet (F.¹) noortwaarts, (F.²) afloopende aen die vaert, streckende over die Rotte dwers aen Gilles Ambacht voirn; van den dijk uytgemeten vijftich gaerden ten diepenwaerts overdwars aen onsen nieuwen landt ende dat daerbinnen”.

Fruin verplaatste de komma van F2 naar F1. (R.H. bl. II 87 en 466).